

Avrupa Türkiyeli İşçiler Konfederasyonu
Konfederasyona Karkerên ji Tirkîye li Ewropa
Konföderation der Arbeiter aus der Türkei in Europa
Confederation of Workers from Turkey in Europe
La Confédération des Travailleurs de Turquie en Europe
Confederatie van Arbeiders uit Turkije in Europa

www.atik-online.net

[konsey@atik-online.net](mailto:konsej@atik-online.net), info@atik-online.net

1 Ekim 2012

Kültür – Sanat Çalışması Tartışma Yazısı

15 Aralık 2012 (Cumartesi) / Saat: 12.00

Haus der Jugend

Deutschherrnufer 12 / 60594 Frankfurt

Değerli Arkadaşlar,

Uzun dönemdir genel bir müdahale anlamında boş bırakılmış bir mevzi olan Kültür- Sanat alanına, ATİK 22. Genel Konseyi olarak içinde bulunduğumuz dönemde el atılarak bir yönelim içerisine girilmiştir. Kültür- Sanat çalışmalarının önemi, hem bireye hemde bir bütün olarak kurumlarımıza getirileri, katkıları ve birçok olumlu yanları ortadadır. Bu konulara yazı içerisinde de belli boyutlarıyla değinmeye çalıştık.

Bilindiği üzere ATİK Genel Konseyi 21. Kongre akabinde ilk toplantısında bu konuyu ele almış, geniş tartışmalar sonucu bu alana bir müdahalenin gerekliliği meselesinde hem fikire vararak adım atmaya başlamıştır. Bu doğrultuda geçtiğimiz ilkbahar sürecinde içerisinde yaptığı görev dağılımı yoluyla bir konsept yazısı çıkararak alanlara sunmuştur. Bu yazıyla hedeflenen esasında bu alanda çalışma yürüten tüm ekip ve dostlarımızla bir araya gelerek bir tartışmanın önünü açma olmuştur. Bu doğrultuda yaz süresi öncesinde (24 Haziran 2012) merkezi bir toplantı düzenlenmiştir. Fakat bu toplantının sonuçlarında da değindiğimiz gibi, gerek toplantının örgütlenmesi, gerekse de toplantıya ilgi ve katılım istenilen düzeyde olmamıştır. Buna rağmen varolan arkadaşlarla gerçekleşen olumlu toplantının sonucunda yeni bir toplantı tarihi belirlenmiştir. Yine bu buluşmada ikinci toplantıya kadar çalışmaları organize etmesi bağlamında bir Koordinasyon Komitesi oluşturulmuştur. Gerçekleşen ilk toplantının detayları yaz süreci içerisinde çıkarılıp alanlara yollanan sonuçlardan takip edilebilir.

Bu komitenin esas görevi ilk toplantıda alınan karar doğrultusunda ilk buluşmaya sunulan yazının biraz daha genişletilerek yaz sürecinin akabinde yeniden alanlara sunulmasıdır. Yine Aralık ayında gerçekleşecek toplantının ön hazırlıklarına önderlik etme misyonunda görevleri arasındadır. Fakat bu süreci örgütlemek tüm alan ve aktivistlerimizin esas görevleri arasındadır. Aksi halde güçlü bir yanımız eksik kalacağı gibi ikinci toplantımızı da zayıf kılacaktır. Uzun yıllar sonra yeniden bir şekillendirme içerisine girdiğimiz bu çalışmanın her birimiz tarafından önemsenerek gereken çabanın verilmesi kaçınılmazdır. Bu anlamda bu sürecin doğru bir şekilde örülerek kurumsallaşma yönünde ki bu çaba özüm senerek boş bırakılan bu alanı yeniden doldurma misyonu ile karşı karşıyayız. Düzenin kültürel anlamda yozlaştırma politikalarını çok yakından dört bir tarafımızda hissettiğimiz bu süreçte de bizlerin kayıtsız kalmaması gerekliliği güncelliğini korumaktadır.

Elinizdeki bu yazı da özellikle geçmişten günümüze bu alanda varolan pratik sıkıntılar üzerinde durulmuştur. Toplantımızda hedeflenen de zaten tüm bu sıkıntıların masaya yatırılarak, teorik anlamda da güneş tutularak bir yönelim ortaya sermektir. O açıdan her birinizin düşüncesine, önerisine, destek ve katkısına ihtiyacımız vardır. Bu anlamda toplantımızın sağlıklı ve verimli geçmesi için ön hazırlığın yapılması önemsenmelidir. Buradan hareketle başta Kültür- Sanat alanında çalışma yürüten ekiplerimizin biraraya gelerek yazıyı hep birlikte okuyarak tartışma sonuçlarını toplantıya aktarmaları gerektiği gibi, tüm arkadaşlarımızın gereken hazırlığı yaparak toplantıya katılmaları rica olunur.

Kültür- Sanat Çalışmasına Yönelik:

Emperyalist- kapitalist sistemin en temel özelliklerinden biri metanın kâr hırsıyla dolaşımıdır. Bu dolaşım vasıtasıyla toplumun bütün hücrelerine nüfus eder. Bu durum, üretimin bir yansıması olan Kültür- Sanat' a da kimliğini vermektedir. Kapitalist toplumda Kültür ve Sanat, kapitalizm için pazardaki herhangi bir maldan başka bir şey ifade etmemektedir. Bu anlayışın ürünü olarak ta yaşama dair hiçbir değer tanınmamaktadır. Sistem kendisinin köleleştirici yoz kültürünü yaymakta, birlikteliği, dayanışmayı ortadan kaldırarak bireyciliği aşılacaktır. Umudun, coşkunun yerine karamsarlığı, bunalımı yerleştirmekte- direngenliği, isyanı bastırıp teslimiyeti, boyun eğmeyi dayatmaktadır.

“Bir milleti tutsak etmek istiyorsanız, onun müziğini çürütün.” (Konfüçyüs)

Günümüz koşullarında her geçen gün devrimci değerlerin ve kültürün içinin boşatılmaya çalışıldığına tanık olmakla birlikte birebir yaşamaktayız. Bu saldırıların karşısında kendi kültürümüzün yaşatılması için mücadele vermenin önemi ve anlamı oldukça büyüktür. Bu vesileyle kültürel- sanatsal çalışmaların bu politikalara karşı güçlü kılınması önemsenmelidir. Devrimci bir nitelikteki Kültür- Sanat mevzisinin güçlenmesi hem kendi kültürümüzün devrimleşmesi, hem de geniş kitle ilişkilerinin yakalanması, kitlelerin bu sayede politize edilebilmesi açısından, bu olgunun önemini kavra(t)mak, sanatsal çalışmaların ürünü olarak bilince çıkar(t)mak gerekmektedir. Dünyadaki sosyal kurtuluş mücadele ve devrimler tarihlerine baktığımızda, sanatın insanı dönüştürme, toplumu dönüştürme noktasında ki etkisini çok rahat görebiliriz. Dolayısıyla bu konuda yoğun bir çalışma ve kültürel olarak şekillenişe ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz.

Fakat Kültür- Sanat faaliyetlerimizi gerektiği gibi örgütleyememenin sıkıntıları ile karşı karşıyayız. İçinde bulunduğumuz süreçte de halk güçlerinin bütünlüklü bir Kültür- Sanat politikası olduğundan maalesef söz edemeyiz. Dolayısıyla da bu durum çeşitli Kültür ve Sanat çalışma ve çabalarını kendiliğindenci bir yapıya terk etmekle birlikte, tüm savruluşlara açık tutarak gelişmenin de yolunu tıkamaktadır. Bu da yanlış eğilimlerin köklenmesine vesile olduğu gibi toplumsal mücadelenin önemli bir alanı olan Kültür- Sanat mevzisinde yığınla olumsuzluğu beslemektedir.

Ne var ki Kültür ve Sanat kendi tanımı çerçevesinde farklı bir uzmanlık ve yaratım alanıdır. Onun değer ölçüsü bizzat bu alandaki anlam, önem ve işlevine göredir. Toplumsal boyutuyla esasta birçok özellik taşıyan bu alanın sorunları, toplumun değişik ve geniş kesimlerinin yaratıcı, üretken ve olumlu unsurlarının birlikteliğini gerektirir. Ancak bu birliktelik ve çabalarla bu alan halk güçlerinin bir mevzisi kılınarak demokrasi mücadelesindeki anlamı istenilen yere kavuşabilir.

Ancak ne yazık ki, bugün siyasi inanç ve görüşleriyle toplumun değişik kesimlerinde yer alan ya da dağınık bir biçimde bulunan bu alanın unsurları birlikte olmakla çözebilecekleri, veya en azından çözüm doğrultusunda ortak bir çaba içerisinde olabilecekleri konularda dahi yan yana gelememektedirler.

Sanat her ne kadar özgür olsada, örgütsüz olmamalıdır. Sanatın tekabül ettiği ve hitap ettiği bir sınıf vardır. Avrupa`da örgütlü olan ve göçmen emekçiler içerisinde yeşeren bir kurumun, başta göçmen emekçilere hitap eden bir sanatsal anlayışı olmalıdır. Dolayısıyla başta hitap ettiği kitle olan göçmenlerin kültürel ve sanatsal taleplerini/ihtiyacını ortaya çıkaran bir araştırması olmalıdır.

ATİK olarak köklü bir kültür-sanat geleneğine sahip olduğumuzu söyleyebiliriz. Bu gelenek olumlu ve olumsuz yanlar da barındırmaktadır. O açıdan geçmişten günümüze ders çıkarmak, geçmiş dönem çalışmalarımızdan öğrenmek ve gelecek döneme uyarlanıp taşınması gerekmektedir. Hiç küçümsenmeyecek kadar Kültür- Sanat alanındaki potansiyelimizi doğru şekillendirmek ve perspektif sunmak ATİK'in önemli görevleri arasında olmalıdır. Bu konuda geniş bir eğitim ve tartışma sürecine ihtiyaç vardır.

Uzun yıllardır ATİK bünyesinde yürütülen sanatsal çalışmalarda bir tıkanıklığın olduğunu ve üretkensizliğin hatta ilgisizliğin olduğunu görmek mümkündür. Müzik gruplarımız dahil bir tıkanıklık yaşadığını görmek gerekiyor. Bunun önemli payının, örgütlü bünyemizin perspektif sunamaması veya daha doğru bir deyimle perspektifsiz olmasıdır. Ne bu alanda çalışma yürüten aktivistlerimiz kurumları, ne de kurumlar aktivistlerimizi besleyebilmekteler. Bu keza çepherimizde şu veya bu şekilde yer alan sanatçı dostlarımız bazında da geçerlidir. Kendini yenileyemeyen, beslenemeyen ve üretemeyen sanatın, uzun yaşaması mümkün değildir.

Bünyemizde yapılan Kültür- Sanat etkinlikleri, gece ve konserler bu ihtiyacın ürünü olarak yapılmalıdır. Kâr amaçlı yapılması düşünülen etkinliklerimizde, bizlere katkı sunmadığı gibi örgütsel bir kazanımda sağlamamaktadır.

Genel olarak adına Kültür- Sanat faaliyetleri dediğimiz 'Gece' vb etkinlikler ise gerek sanatçılar gerekse de katılımcılar açısından belirli grupsal sınırlar içerisinde düzenlenmektedir. Esasında bu tarz etkinliklerde sanatın olanakları doğrultusunda kitlelere demokratik/ devrimci duygu, estetik, düşünce ve ahlakın taşınması gerekmektedir. Fakat ilişkide olunan ya da elde bulunan sınırlı sayıdaki sanatçılar ve bu tarz etkinliklere katılım sağlamış sanatçılarla düzenlenen faaliyetlerin akabinde sanatın ya da sanatçının gelişmesi, bu alana ilişkin sorunların çözümü ve kafa yoruşu maalesef söz konusu olmamaktadır. Bu durum, çalışmaların olması gerektiği gibi uzun vadeli değil, günü kurtarma politikasından öteye gitmemesine vesile olmaktadır. 'Halkın Sanatçısı' olma tutarlılığına kaleme alınan birkaç bildiri ya da söylemlerle ulaşılamayacağı görülmelidir. Kültür-Sanat alanında ki var olan bu tarz sorunlar boşluklar doğurarak kendisini güçlü bir şekilde hissettirmekte, öne sürülen çözüm yolları ise yine uzun vadeli ele alınmamaktadır. Bu durum çözüme bir türlü ulaşamayan bir gidişatın dayanmasına neden olmaktadır.

Kültür- Sanat alanına ilişkin belirgin diğer bir sorun ise çok sayıdaki sanat insanının, özü itibarıyla demokrasi mücadelesinden yana olan unsurların, kendi alanında önemli ve değerli saydığımız kişiliklerin mücadeleye olan uzaklığıdır. Bu soruna ' Sanatçı takımının siyasi sorumsuzluğu' diye yaklaşmak sadece ve sadece siyasi sorumluluktan yoksunluktur. Kolaycı ve sekter bir tutumdur. Ne yazık ki egemen olan anlayış ta budur.

Bu ve benzeri sorunlar öteden beri söz edilmekte ve tartışılmaktadır. Kısa bir dönem içinde de çözülebileceğe benzememektedir. Fakat en azından çözümü doğrultusunda olumlu adımlar atılabilir. Bunun koşulları mevcuttur. Koşulları daha da olgunlaştırmak ise bir görevdir. Bu doğrultudaki tüm girişimlerin geniş kesim tarafından destek görmesi gerekir.

ATİK bünyesi altında çalışma yürüten Yeni Demokratik Gençlik devrimci bir kültürü gençlik içerisinde yayma, burjuva yoz kültüre karşı bir duruş sergileme misyonuyla 21 yıldır aralıksız bir şekilde Gençlik Kültür Sanat Festivalleri örgütlemektedir. Onca yıldır yüzlerce ekip bu etkinliklerde yer almış ve dereceye girmiştir. Fakat gerek dereceye giren gerekse de böylesi etkinliklerimizi aktif bir şekilde destekleyen birey ve ekiplerin yeteneklerini bir potada toplama yönelimi maalesef gündemimize girmemiştir. Bu durum dönem dönem Kültür- Sanat

çalışmalarında daralmayı beraberinde getirdiği gibi festivallerimizin içeriğini de belli boyutlarıyla olumsuz etkilemektedir. Yine kısıtlı sayıda olsa var olan ekiplerimizin önünü açarak geliştirme yönünde atılan adımlar gecelerimizde programı doldurma maksadından öteye gitmemiştir.

Birçok sanatçı dostumuz düşüncelerinden dolayı yaşadığımız Avrupa coğrafyasında hala sürgün yaşamaktadırlar. Ve bunlara her geçen gün yenileri eklenmektedir. Yine birçok sanatçı dostumuza benzeri nedenlerden dolayı davalar açılarak yıllarca hapis cezasıyla yargılanmak istenmektedir. Bu vb sorunlara karşı güçlü bir set örme, kamuoyu yaratarak geniş kesime hitap etme görevini üstlenecek bir yapıya kesinlikle ihtiyaç olduğu açıktır. Anti- emperyalist, anti- faşist sanatçı dostlarımızı bir çatı altında toplayarak ortak bir duruş sergilemek gerekmektedir.

Var olan ekiplerimizin sanatsal anlamda gelişimlerini sağlayacak bir yapıya ihtiyaç duyulmaktadır. Etkinliklerimizin daha zengin ve misyonuna uygun işlevlik görmesinde bir ışık olma yönünde bir yapıya gerek duyulduğu görülmelidir.

Yine Kültür- Sanat çalışmalarının önemi, kitlelerin sorunlarını anlama, yorumlama ve çözümlerini sanatsal ürünlerle ortaya koymanın gerekliliği ortada. Bunu doğru bir tarzda yaptığımızda, kitlelerle daha sıkı ilişkiler kurabileceğimiz bir gerçekliktir. Yani kiteselleşme sorununda Kültür- Sanat önemli bir silah olarak karşımızda durmaktadır. Bununla birlikte Kültür- Sanat çalışmalarını sadece kiteselleşme noktasında bir araca dönüştürmek te yanlışır ve aynı zamanda bu yaklaşım çalışmaların niteliğini ve gerçek önemini kavramamaktır. Bu çalışmayı geniş bir kesimle birlikte geliştirmek, sorunlarımıza çözüm aramak ana hedeflerimiz arasındadır.

Geniş kitlelerin karşısına daha yetkin bir sanatla çıkmanın önemini vurguluyoruz. Sanatçı arkadaşlarımızın yaşadıkları bürokratik sorunlar karşısında demokratik haklarını elde etmelerinde daha güçlü bir tavır için birlikte hareket etmenin önemine yeniden değiniyoruz. Yine tüm ekip ve sanatçı dostlarımıza ürünlerinin kitleye ulaşmasında olanaklar yaratmak istiyoruz.

İhmal edilen sorunlarımızı gidermek için mutlaka bir tartışma sürecine ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz. Sanatın tüm alanında kurumsallaşma ve profesyonelleşme yönünde önemli bir başlangıç yaratmak için, yukarıda saydığımız gerekçelerin çoğaltılabileceği gibi, birçok soruya hep birlikte cevap aramak, bu yönlü önümüzdeki süreçte atılacak adımları hep birlikte kararlaştırabilmek istiyoruz. Bunun için 15 Aralık günü Frankfurt' ta düzenlenecek olan toplantımıza tüm ATİK bünyesinde kültürel- sanatsal çalışmalar yürüten ekiplerimizin yanı sıra bütün sanatçı dostlarımız davetlidir.

**Kültür- Sanat Çalışması
Koordinasyon Komitesi**